

Sertifikalı Uygulamalı Rekabet Hukuku Seminerleri 2013-2014 Akademik Yılı

Uygulamalı rekabet hukuku seminerleri, İstanbul Bilgi Üniversitesi SBE Ekonomi Hukuku yüksek lisans programında 2006 yılından bu yana sunulan bir seminer dersidir. Kamuya açık olan bu derste her hafta farklı bir konu, uygulamadan bir uzman tarafından anlatılmaktadır. Rekabet Kurumu'nun her yıl verdiği destek çerçevesinde, rekabet uzmanları da sunumlar yapmaktadırlar. Son üç sene olduğu üzere, seminer programına kayıt yaptırarak düzenli katılım gösterenlere "**katılım sertifikası**" verilecektir.

Amaç

Seminer ile amaçlanan, rekabet hukukunun güncel sorunlarının ve bilhassa Rekabet Kurulu'nun son dönemde verdiği kararların tartışılması ve bunların katılımcılara aktarılmasıdır. Ayrıca seminer dersinin, rekabet hukuku ile ilgilenenlerin bir araya geldiği bir platform oluşturması da hedeflenmektedir.

Seminer Programının Yapısı

Seminerler, aşağıda belirtilen program dahilinde her Çarşamba 18.20 saatinde başlayacak ve tek ara verilerek, 21.00'de sona erecektir. Seminer konusu ile ilgili belge ve bilgiler (mümkün olduğu ölçüde) 1 hafta öncesinden katılımcılara gönderilecek ve bu şekilde konu hakkında bilgilenmeleri sağlanacaktır. 13 haftalık programın 10 seminer dersine katılan katılımcılar, sertifika almaya hak kazanacaktır.

Kimler Katılabilir?

Seminer rekabet hukuku ile ilgilenen ve özellikle temel rekabet hukuku bilgisine sahip herkese açıktır. Hukuk yüksek lisans ve lisans programı öğrencilerinin dışında programa katılmak için kayıt yaptırmak şarttır.

Seminer Programı:

Hafta 1 (5 Mart 2014): **Rekabet Hukukuna Giriş** (Yrd. Doç. Dr. Kerem Cem Sanlı)

Uygulamalı rekabet hukuku seminerlerinin bu ilk dersi iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda, derslerin ele alınışı, seminer konuları ve öğrenci yükümlülükleri hakkında bilgi verilecektir. İkinci kısımda ise, rekabet hukukuna giriş yapılacak ve özellikle temel rekabet hukuku dersi almamış öğrencilerin seminer konularına hazırlanmaları teşvik edilecektir.

Hafta 2 (12 Mart 2014): **Piyasa Ekonomilerinde Rekabet Otoritelerinin Aşırı Fiyatlandırmaya Müdahalesi: Tüpraş-Opet Kararı** (Prof. Dr. İ. Yılmaz Aslan, İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Aşırı fiyatlandırmanın rekabet hukuku müdahalesini gerektirip gerektirmediği, rekabet hukuku literatüründe tartışmalıdır. ABD antitröst hukuku gibi bazı hukuk sistemleri aşırı fiyatlandırmayı hukuka uygun görürken, Türk ve AB hukuklarında, aşırı fiyatlandırma rekabet hukukuna aykırı görülmektedir. Fakat hukuk ve ekonomi literatüründeki tartışmaların da etkisiyle, ne Rekabet Kurulu ne de AB Komisyonu aşırı fiyata müdahalede isteklidir. Örneğin Rekabet Kurulu'nun uygulama pratiğinde, aşırı fiyat konusunda çok sayıda şikayet olmasına rağmen, geçtiğimiz 17 yılda, yalnızca tek bir soruşturma sonucunda aşırı fiyatlandırmanın hukuka aykırı görülmüş, burada da ilgili teşebbüse cüzi bir para cezası verilmiştir.

Bu uygulama pratiği karşısında, Rekabet Kurulu'nun yakın tarihte karara bağladığı Tüpraş-Opet dosyası büyük önem taşımaktadır. Rekabet Kurulu bu dosyada ilk defa özel bir şirketin aşırı fiyat yoluyla hakim durumunu kötüye kullandığına hükmetmiş ve tarihindeki en yüksek para cezasını vermiştir. Üstelik bu yaptırım, EPDK'nın akaryakıt piyasasındaki fiyatlara müdahale etme yetkisine rağmen uygulanmıştır. Karar, sadece yaptırım politikası değil, aşırı fiyatlandırmanın yorumu açısından da özgün bazı özellikler taşımaktadır. İşte bu seminer dersinde de genel olarak aşırı fiyata müdahalenin olumlu ve olumsuz yönleri tartışıldıktan sonra Rekabet Kurulu'nun bu uygulamaya olan yaklaşımı ele alınacak ve Tüpraş-Opet Kararının önemi irdelenecektir.

Hafta 3: (19 Mart 2014): **Yaptırım Politikasında Geri Dönüş mü? Ceza Yönetmeliği Taslağı** (Yrd. Doç. Dr. Kerem Cem Sanlı)

Rekabet Kurulu, 5 senedir uygulamakta olduğu Ceza Yönetmeliği'ni yürürlükten kaldıracak olan yeni bir Yönetmelik Taslağı'nı tartışmaya açmıştır. Kurul'a göre Taslak'ın varlık nedeni, mevcut Yönetmeliğin uygulamadan kaynaklanan ihtiyaçlar doğrultusunda gözden geçirilmesi ihtiyacıdır ve Taslağın kısa sürede yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un İhlali Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik Taslağı'na bakıldığında ise, Taslak mevcut

Yönetmeliğin sistematığını takip etmekle birlikte önemli değişiklikleri içermektedir. Örneğin Taslak; ihlale taraf olan teşebbüsün toplam cirosu yerine, ilgili piyasa cirosunu esas almakta ve temel para cezası için %30'luk bir üst sınır öngörmektedir. Para cezasının belirlenmesinde mevcut Yönetmeliğin dayandığı kartel ve diğer ihlaller ayırımından kısmen de olsa vazgeçilmiş ve Kurul'un takdir yetkisi genişlemiştir. Ağırlaştırıcı hallerde tekerrüre dair ayrıntılı düzenleme getirilmiş, 'Caydırıcılık ve Ödeme güçlüğü' başlığı altında (AB hukukuna paralel) yeni bazı hükümler öngörülmüştür. Bu seminerin amacı, mevcut Yönetmeliğin ana esaslarını da ele almak suretiyle, bu Taslağın öngördüğü yenilikleri ve Taslağın teşebbüsler açısından sonuçlarını incelemektir. Bu çerçevede yeni düzenlemeler eleştirel bir yaklaşımla ele alındıktan sonra bazı ihlal kararları özelinde ne gibi sonuçlar yaratabileceği tartışma konusu yapılacaktır.

Önemine binaen, olanaklar ölçüsünde konunun, Taslağın hazırlanmasında görev alan bir uzman, uygulamadan bir profesyonel (avukat/ekonomist) ile birlikte Panel kapsamında tartışılması hedeflenmektedir. Buna ilişkin duyuru ayrıca iletilecektir.

Hafta 4: (26 Mart 2014): Rekabet Hukuku'nun İlaç Pazarlarındaki 'Gecikme İçin Öde (Pay for Delay)' Aranjanlarına Uygulanması: FTC v. Actavis Sonrasında Nereye? (Av. Gönenç Gürkaynak)

İlaç sektöründeki geri ödeme anlaşmaları ("gecikme için öde" olarak da adlandırılır), patenti elinde bulunduran ilaç firmaları ile eşdeğer (jenerik) ilaç bakımından rakipleri olan şirketler arasında yapılan patent uzlaşma sözleşmeleridir. Söz konusu sözleşmeler patent hukuku ve rekabet hukuku ilkeleri arasında bir ihtilafın doğmasına neden olmuştur ve uzun süredir Amerika Birleşik Devletleri'nde mercek altındadırlar. Avrupa Birliği rekabet otoriteleri de son zamanlarda bu anlaşmaları irdelemektedir. Haziran 2013'te Avrupa Komisyonu Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın 101. maddesinin ihlal edildiğini iddia ederek Danimarkalı beşeri ilaç firması Lundbeck ve diğerleri aleyhine, eşdeğer ilaçları pazar dışında tutmak için ödeme yapılmasından dolayı 146 milyon Avro ceza vermiştir. Avrupa Komisyonu'nun Lundbeck kararı ile aynı zamanlarda ABD Yüksek Mahkemesi, bu sözleşmelere ilişkin ilk üst derece mahkemesi kararı olan, FTC v. Actavis kararında, geri ödeme anlaşmalarının muhakeme kuralı kapsamında bir analiz gerektirdiğine hükmetmiştir. Bu karara karşın, Actavis kararı alt derece mahkemeleri için idari bir kılavuz veya işlevsel bir test sunmaktan uzaktır. Diğer bir deyişle, kararın pratikteki etkisi bilinmemektedir. Bazı emsal kararlar ve basın açıklamaları, Avrupa mahkemeleri ve rekabet otoritelerinin de ABD Yüksek Mahkemesi'nin Actavis kararındaki yaklaşımına katıldığına işaret etmektedir. Her halükarda, söz konusu sözleşmelerin Avrupa ve Amerika'da kuşku ile karşılanmaya devam edeceği aşıkardır. Derste bu konu tartışılacaktır.

Hafta 5: (2 Nisan 2014): Rekabet Hukuku Uygulamalarında Teşebbüslerin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden ve Anayasa'dan Doğan Hakları ve Bu Hakların Uygulamaya Etkileri (Av. Bahadır Balkı, Actecon)

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) rekabet hukukuna uygulanabilir mi?

Rekabet Kurulu bir idari otorite olsa da AİHS'yi uygulamak durumunda mıdır? Bu sorulara olumlu yanıt verilebilmesi ve ayrıca Anayasa hükümlerinin idare makamları tarafından da uygulanma zorunluluğu, AİHS ve Anayasal hakların Rekabet Kurulu'nun incelemelerine doğrudan etki edebilecek nitelikte olduğunu göstermektedir.

Bu çerçevede Kurul'un incelemelerinde adil yargılanma hakkının gözetilmesi gereken noktalar, Kurul'un bilgi isteme ve yerinde inceleme yetkilerinin "kendini suçlayıcı beyanda bulunmama hakkı" ve "konut dokunulmazlığı" ilkeleri bakımından AİHS ve Anayasa çerçevesinde değerlendirilmesi sunumun temel noktaları olacaktır.

Hafta 6: (9 Nisan 2014): Telekomünikasyon Sektöründe Rekabet Kurulu'nun Yetkisi: Danıştay Kararları Sonrasında Yeni Durum (Rekabet Uzmanı Ümit Nevruz Özdemir, Rekabet Kurumu).

2013 yılında özellikle telekomünikasyon sektöründe Rekabet Kurulu'nun yeniden değerlendirdiği kararlara şahit olduk. Yeniden değerlendirilen kararlara 2014'te belki sonrasında da şahit olmaya devam edecekmişiz gibi görünüyor. Bu kararlar Danıştay 13. Dairesi'nin 2012 yılında aldığı üç karardan kaynaklanıyordu: Borusan Telekom, Telkoder ve Kule A.Ş. Anılan Kurul kararların yeniden ele alınmasından daha önemli olan Danıştay 13. Dairesi'nin kullandığı gerekçelerdi. Özellikle Borusan Telekom ve Telkoder kararlarında Mahkeme, neredeyse birbirinin aynısı ifadelerle, RKHK ile Elektronik Haberleşme Kanunu'nun sınırlarını çizmekle kalmayıp Rekabet Kurulu ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu arasındaki "yetki sorunu"na da el attı. Ancak, bu sınırların ne şekilde çizildiği var olan yetki tartışmasını daha değişik bir boyuta taşıyacakmış gibi görünüyor. Mahkeme, BTK tarafından sektörel düzenleme yapılmış olması durumunda dahi Rekabet Kurulu'nun kendisine ulaşan şikâyetleri esastan incelemesi gerektiğini belirtip kurumlar arası işbirliğinin de güçlendirilmesini öneriyor. Rekabet Kurulu'nun bu kararlara kadar olan süreçte sektörel düzenleme olması durumunda müdahaleden kaçındığı ve BTK ile olan işbirliğinin sınırlarını imzalanan bir protokol ile çözmeye çalıştığı düşünüldüğünde, kararların İDDK tarafından da onaylanması durumunda, telekomünikasyon sektöründe yeni bir düzenleyici çerçeve ile karşı karşıya olacağız. Sunumda, "yeni durum"un kaynaklık eden kararlar, bu kararların sonuçları ve kararlara ilişkin değerlendirmelere yer verilecektir.

Hafta 7: (16 Nisan 2014): Rekabet Kurumu Perspektifinden Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Öngörülen Değişiklikler (Rekabet Baş Uzmanı, Ali Demiröz, Kıdemli Koordinatör Rekabet Kurumu)

1994 yılında yürürlüğe giren ve 20 yıllık süreç içerisinde muhtelif defalar değiştirilen Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un yeniden değiştirilmesi gündemdedir. Fakat bu değişiklik, önceki değişikliklerden farklı olarak, belirli sorun ya da hükümlere ilişkin olmayıp, Kanun'un geneline dair esasa ve usule ilişkin önemli bazı değişiklikler öngörmektedir. Yasama sürecinde olan Kanun Tasarısı Taslağı 37 maddeden oluşmaktadır ve RKHK'un 30'dan fazla maddesinde (sayısal olarak %50'den fazlasında) değişiklik getirmektedir. Bu

değişikliklerin bir kısmı mehz AB hukukundaki mevzuat değişikliklerinin hukukumuzda aktarılmasından ibaret olmakla birlikte, önemli bir kısmı uygulamadaki ihtiyaçları karşılamaya yöneliktir. Yeni Tasarı Taslağı, Kanun'un sistematığına ilişkin bazı değişiklikler öngörmüş (muafiyet, yoğunlaşmaların denetimi), Kurum'un inceleme usulüne ilişkin önemli yenilikler getirmiş ve Kurum teşkilatına dair çok sayıda yeni hükmü benimsemiştir. Bunların da ötesinde "de minimis", "rekabet savunuculuğu", "uzlaşma" ve "taahhüt" gibi kurumları açıkça yasal düzenlemeye kavuşturmuş, yoğunlaşmaların denetimindeki hukuka aykırılık testi değiştirilmiştir.

Seminer dersinin amacı, Kanun Tasarısı Taslağı'nın öngördüğü düzenlemelerin ana hatlarının anlatılmasıdır. Bilhassa Yasa koyucuyu bu değişikliklere sevk eden nedenler ve yeni hükümler ile neyin amaçlandığı ele alınacaktır.

23 Nisan Tatil

Hafta 8: (30 Nisan 2014): İdari Yargının Rekabet Hukuku: Turkcell, Biletix, Türk Telekom, THY ve diğerleri. (Av. Haluk Arı, Midas Danışmanlık)

İdari yargı vermiş olduğu kararlarla Rekabet Kurumu'nun işleyişine önemli müdahalelerde bulunuyor. Danıştay, önceki yıllarda verdiği çok sayıda kararla önaraştırma yapmayı bir zorunluluk haline getirmişti. 2013 yılında ise Danıştay kararları üzerine Biletix, Turkcell ve Türk Telekom hakkında soruşturmalar açıldı. Geçmişte bu şekilde açılan soruşturmalara bakıldığında cezasız sonuçlandıkları görülmektedir. Ancak Turkcell hakkındaki soruşturmada idari para cezası verilmiştir. İdare Mahkemesi ise THY hakkında verilen kararı iptal ederken, Rekabet Kurulu'nun hakim durum ve kötüye kullanmaya dair gerekçesini esastan değerlendirmiştir. Bu karar üzerine, iptal edilen diğer kararlardan farklı olarak THY hakkında yeni bir soruşturma açılmıştır. Dolayısıyla idari yargı gerek usul gerekse esastan rekabet hukukuna ciddi müdahalelerde bulunmaktadır. Bu derste, son yıllarda verilen önemli yargı kararları ele alınarak, mahkemelerin rekabet hukukunun gelişimine nasıl bir etki yaptıkları değerlendirilecektir. Diğer taraftan 4054 sayılı Kanun'da yapılması planlanan değişiklikte idare mahkemelerinin yerindelik denetimi yapamayacağına dair bir düzenlemeye yer verildiği görülmektedir. Derste bu düzenlemenin de gelecek açısından ne gibi bir etki doğuracağı tartışılacaktır.

Hafta 9: (7 Mayıs 2014): Avrupa Birliği'ndeki Yeni Otomotiv Sektörü Grup Muafiyeti Tüzüğü ve bu Tüzüğün Türk Hukuku Açısından Yansımaları (Dr. Metin Kanmaz, RDM Rekabet Danışmanlık)

Avrupa Birliğinde (AB) haziran 2010'da servis ve yedek parçada ve haziran 2013'te ise araç satışta otomotiv grup muafiyeti kurallarında radikal değişiklikler yapılmıştır. En önemli değişiklik eski kuralların bir kısmının gereksiz olduğu gerekçesiyle tamamen yürürlükten kaldırılması ve kuralların basitleştirilmesidir. Ayrıca tek marka satma/rekabet etmeme yükümlülüğü konusunda da önemli değişiklik yapılmıştır.

AB'de yapılan bu tür mevzuat değişikliklerine genellikle Türk kural koyucusu gecikmeli olarak uyum göstermektedir. Nitekim bu konuda Rekabet Kurumu bünyesinde halen çalışmalar devam etmekte, Kurum uzmanları uzunca bir süredir sektörün çeşitli kesimlerinden yapılacak değişikliklerle ilgili görüşler ve değerlendirmeler toplamaktadır.

Bu seminerde AB'de otomotivdeki yeni rekabet kuralları hakkında bilgi verilecek ve Türk Hukuku ve sektörün uyumu konusunda bazı tartışmalı konulara yer verilecektir.

Hafta 10: (14 Mayıs 2014): ABD ve Avrupa'daki e-Kitap Soruşturmaları ve Bir Dikey Sınırlama olarak Most Favoured Customer (Nation) Kayıtlarının Rekabet Analizi (Dr. Kadir Baş)

İnternet ve elektronik ticaretin hızla yaygınlaşması sonucu, teşebbüsler online dağıtım kanallarını giderek artan bir şekilde kullanmaya başlamıştır. Bu gelişme, dikey sınırlamalara ilişkin geleneksel rekabet hukuku kurallarının online dağıtım ilişkileri çerçevesinde ortaya çıkan yeni hususlara nasıl uygulanacağı sorununu doğurmuştur. Özellikle Amazon ve Apple gibi online satış platformlarının sağlayıcılar ile acentelik sözleşmesi temelinde bir ilişki kurmaları, rekabet otoritelerinin söz konusu ilişki çerçevesinde öngörülen ve rekabet endişesi yaratan yeni bazı sınırlamalara odaklanmasını gerekli kılmıştır. Nitekim, Atlantik'in iki yakasındaki rekabet otoriteleri, yakın zamanda yürüttükleri e-kitap soruşturmalarında, klasik dağıtım sözleşmeleri açısından rekabet sakıncası taşımadığı kabul edilen Most Favoured Customer (en çok kayırılan müşteri) Kayıtlarını, Apple ve kitap yayıncıları arasındaki acentelik benzeri ilişki açısından yeniden satış fiyatı belirlenmesi ile eş değer tutarak bu konuda yasaklayıcı bir tutum sergilemiştir. Ancak, bu kayıtların rekabetçi etkileri ve bunların nasıl incelenmesi gerektiği konusunda söz konusu rejimlerde tartışma ve belirsizlikler halen devam etmektedir.

Bu seminerde, Most Favoured Customer Kayıtlarına ilişkin olarak AB, ABD ve İngiltere'de yürütülen söz konusu e-kitap soruşturmaları ve bu çerçevede uygulama ve doktrinde ortaya çıkan tartışmalar ve bütün bunların Türk rekabet uygulamasına muhtemel etkileri ayrıntılı bir şekilde incelenecektir. Ancak, söz konusu inceleme, dikey sınırlamaların rekabet analizine ilişkin genel prensiplerden, özellikle de yeniden satış fiyatı belirlenmesine ilişkin ABD Yüksek Mahkemesi'nin Leegin kararını takiben ortaya çıkan gelişme ve tartışmalardan bağımsız yapılamaz. Bu sebeple, seminerin ilk bölümünde söz konusu hususları da içerecek şekilde dikey sınırlamalara ilişkin genel açıklamalara da yer verilecektir.

Hafta 11: (21 Mayıs 2014): Teşebbüsler Arasında Azınlık Pay Sahipliği ve Ortak Yöneticiye Sahip Olma Durumlarının Rekabet Hukuku Açısından Değerlendirilmesi (Yrd. Doç. Dr. Muzaffer Eroğlu, Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

Ticari hayatın temel aktörleri olan şirketler ve şirket gruplarının organizasyon yapıları çok karmaşık şekillerde tezahür edebilmektedir. Şirketler arasında

azınlık pay sahipliği ve/veya ortak yönetim kurulu üyeliğinin bulunması ticari hayatta çok sıkça rastlanan bir durumdur. Her ne kadar şirketler hukuku açısından azınlık pay sahipliği ve/veya ortak yönetim kurulu bir sorun teşkil etmese de bu durum rekabet hukuku açısından çeşitli sorunlar doğurabilecektir. Organizasyon yapısı sonucu birden fazla şirketin pay sahipliği ve/veya yönetim yapısının tek ekonomik bütünlük olarak değerlendirilmesi söz konusu olduğunda, söz konusu şirketler tek teşebbüs olarak kabul edilecektir. Pay sahipliği ve/veya yönetim yapısının ortak kontrolü işaret ettiği durumlarda ortak girişimin varlığı kabul edilerek ilgili rekabet hukuku kuralları uygulanacaktır. Tüm bunlarla beraber, şirketlerin pay sahipliği ve/veya yönetim yapısının, tek teşebbüsün veya ortak girişimin varlığı olarak değerlendirilmediği durumlar sıklıkla söz konusu olabilecektir. Bu nedenle, rekabet hukuku uygulayıcılarının azınlık pay sahipliği ve ortak yöneticiler konusunda bir politika geliştirmesi ve gerektiğinde çeşitli yaptırımlar uygulaması ve/veya önleyici tedbirler alması gerekecektir. Geçmiş yıllarda rekabet otoriteleri bu konulara ilişkin farklı politikalar geliştirmişlerdir. Dünyadaki uygulamalar incelendiğinde azınlık pay sahipliği ve ortak yönetici uygulamasının genellikle yoğunlaşmaların denetiminde etkin olarak gözden geçirildiği görülecektir. Fakat rekabete aykırı bir anlaşma veya tek taraflı bir kötüye kullanım olduğunda da azınlık pay sahipliği ve/veya ortak yönetim kurulu değerlendirmeye tabii tutulacaktır.

Bu seminerde ilk olarak, azınlık pay sahipliği ve ortak yönetim hallerinin şirketler hukuku temelli incelemesi yapılarak pay sahipliği ve yönetimin çeşitli görünümleri değerlendirilecektir. Daha sonra şirketler hukuku yaklaşımı ve rekabet hukuku yaklaşımının değerlendirmesi yapılacaktır. Pay sahipliği ve/veya ortak yönetim kurulu yapısının kontrolün varlığına işaret etmediği durumlarda rekabet hukuku açısından hangi sorunlara sebebiyet verdiği ortaya konulacaktır. Sorunun ortaya konulması ile birlikte rekabete aykırı durumların önlenmesinde ne gibi önleyici (ex-ante) tedbirlerin alınması gerektiği; bu senaryoların rekabet ihlallerinin incelenmesi aşamasında (ex-post uygulama) gereken yaptırımların ve tedbirlerin neler olduğu ve olması gerektiği örnek kararlar ve uygulamalar ile karşılaştırmalı olarak incelenecektir.

Hafta 12 : (28 Mayıs 2014): Rekabet İhlallerine Karşı Kolektif Tazminat Davalarına İlişkin AB Çalışmaları ve Bunların Türk Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi (Eda Şahin, Queen Mary Üniversitesi Hukuk Fakültesi Doktora Programı Öğrencisi)

Rekabet hukuku ihlalleri pek çok kişinin zarar görmesine neden olur. Fakat, AB'de hem ihlalde bulunanlara karşı açılan dava sayısı hem de bu davalar sonucunda tazminata hükmedilme oranı Amerika'ya kıyasla çok düşük seviyelerdedir. Amerika'daki sınıf davalarına benzer bir sistemin AB genelinde bulunmayışı, tazminat davalarının sayısındaki söz konusu eksikliğin başlıca nedenlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda, AB Komisyonu tarafından tazminat davalarının etkili ve yaygın kullanımını kolaylaştırmak amacıyla başlatılan reform, kolektif tazminat davalarına ilişkin bir mekanizmayı da içermektedir.

Kolektif tazminat davası, iki taraflı, yani bir tarafta davalı diğer tarafta davacının bulunduğu geleneksel usuli yöntemlerden bir yönüyle ayrılır: O da bu sistemin,

aynı davalının aynı eyleminden zarar gören kişilerin oluşturduğu bir topluluğun, birlikte, tek bir dava ile haklarını aramalarına izin vermesidir. Bu sayede, bu mekanizma, rekabet hukuku alanında kişilerin zararlarını tazmin etmesini kolaylaştırırken sırayla şu unsurları incelemeyi zorunlu kılar: i. bu topluluğun içine dahil edilecek zarar gören kişiler nasıl belirlenecek, ii. bu topluluğu kim temsil edecek, iii. topluluğa dahil kişilerin zararları nasıl hesaplanacak ve iv. hükmedilen tazminat miktarı zarar görenler arasında nasıl paylaştırılacak. Tüm bu hususlara değinmeyi amaçlayan seminerde öncelikle AB Komisyonu'nun bu konuda reform yapmaya teşvik eden nedenler istatistiki veriler ışığında gösterilecektir. Böyle bir prosedüre ne ölçüde ihtiyaç olduğunu araştırmak için ise; ilk olarak, rekabet ihlallerinden kimlerin ne tür zararlar görerek etkilendiği analiz edilecek, sonrasında da AB üyesi ülkelerdeki dava örnekleri üzerinden böyle bir mekanizmanın yararının olabileceği hususlar incelenecektir.

Son olarak, Türkiye'de ise, halihazırda bulunan usuli araçlar, rekabet hukuku gibi çok kişiyi etkileyen ihlallerde mağdurların mahkemeye erişimini sağlamaya ve tazminat almasına elverişli değildir. Bu konudaki ihtiyaç Rekabet Kurulu'nun kısa süre önce kartel sebebiyle 12 bankaya verdiği ceza nedeniyle birçok tüketicinin ve tüketici derneğinin dava açmak istediğini açıklamasıyla kamuoyunda da bir farkındalık yaratmıştır. Dolayısıyla aynı mekanizmanın Türk hukukunda bulunmasının faydaları ile AB'deki gelişmelerin buradaki yansımaları da ele alınacaktır.

Hafta 13 : (4 Haziran 2014): Maddi Hukuk Açısından Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı (Yrd. Doç. Dr. Kerem Cem Sanlı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi)

TBMM gündeminde bulunan Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, hiç şüphe yok ki önemli değişiklikler öngörmektedir. Dersin konusu, bu değişikliklerin maddi hukuk ve bilhassa özel hukuk yaptırımları yönüyle ele alınmasıdır. Bu bağlamda "de minimis" kuralı, muafiyet hakkındaki yeni hüküm, yoğunlaşmaların denetiminde benimsenen hukuka aykırılık testi ve son olarak da özel hukuk alanındaki 56 ve 57. maddede yapılan değişiklikler tartışma konusu yapılacaktır. Ayrıca bu son derste, programın geneli ile ilgili değerlendirme yapılacaktır.